

PROGRAM WYCHOWAWCZO – PROFILAKTYCZNY
Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Feliksa Rybickiego
w Starachowicach
na rok szkolny 2026/2027

1. Podstawa prawna

- 1) Konwencja o Prawach Dziecka przyjęta przez Zgromadzenie Ogólne Narodów Zjednoczonych Dnia 20 listopada 1989 r. (Dz.U. 1991 r. poz. 526);
- 2) Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. (Dz.U. 1997 r. poz. 483 ze zm.);
- 3) Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 750);
- 4) Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 r. – Prawo Oświatowe (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 737);
- 5) Ustawa z dnia z dnia 26 stycznia 1982 r. – Karta Nauczyciela (t.j. Dz.U. 2024 r. poz. 986);
- 6) Statut Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Feliksa Rybickiego w Starachowicach

2. Wstęp

Program wychowawczo – profilaktyczny Państwowej Szkoły Muzycznej I stopnia im. Feliksa Rybickiego w Starachowicach jest opisem procesu jednolitego i spójnego, zintegrowanego z nauczaniem. Realizowany jest przez wszystkich nauczycieli w trakcie zajęć edukacyjnych i pozaszkolnych w ścisłej współpracy z rodzicami i środowiskiem lokalnym. Opiera się na hierarchii wartości przyjętej przez Radę Pedagogiczną, Radę Rodziców i Samorząd Uczniowski. Opracowany został z uwzględnieniem:

- wyników nadzoru pedagogicznego sprawowanego przez Dyrektora,
- sprawozdań kierowników sekcji,
- dotychczasowych doświadczeń szkoły,
- innych dokumentów i spostrzeżeń ważnych dla szkoły,
- obowiązujących aktów prawnych,
- wytycznych organów nadrzędnych.

Wychowanie to proces wspomagania ucznia w rozwoju, ukierunkowany na osiągnięcie przez niego pełnej dojrzałości w sferze psychicznej, fizycznej, społecznej i duchowej. Na wychowanie największy wpływ ma otoczenie – środowisko naturalne i środowisko społeczne - oraz charakter relacji międzyludzkich.

Wychowanie jest głównym przekąźnikiem wartości i ma na celu stworzenie systemu wartości, który będzie kształtował osobowość młodego człowieka i stanie się fundamentem jego życia.

Profilaktyka wspomaga proces wychowania i kompensuje jego niedostatki. Jest działaniem służącym ochronie przed zagrożeniem. Wspiera rozwój kompetencji intelektualnych, osobowościowych i społecznych młodego człowieka. Poprzez swoje działanie zapobiegawcze i korekcyjne tworzy warunki do sprawnego realizacji procesu wychowawczego. Jest procesem systematycznym i długofalowym. Dzięki profilaktyce nabywamy umiejętności dokonywania trafnych wyborów i budowania pozytywnych planów na przyszłość.

Działania wychowawczo-profilaktyczne szkoły opierają się na współpracy całej społeczności szkolnej, przy założeniu, że wychowanie jest zadaniem realizowanym głównie w rodzinie, a szkoła pełni rolę wspierającą. W swej działalności szkoła musi brać pod uwagę nie tylko wolę rodziców, ale także priorytety edukacyjne państwa. Rolą jej, oprócz wspomagającej funkcji wychowawczej rodziny, jest przede wszystkim realizacja zadań w sferze dydaktycznej i dbałość o wszechstronny rozwój każdego z uczniów. Program wychowawczo-profilaktyczny tworzy zatem spójną całość ze szkolnym zestawem programów nauczania i uwzględnia wymagania opisane w podstawie programowej.

Podstawowe zasady realizacji szkolnego programu wychowawczo-profilaktycznego obejmują:

- powszechną znajomość założeń programu – przez uczniów, rodziców i wszystkich pracowników szkoły,
- zaangażowanie wszystkich podmiotów szkolnej społeczności i współpracę w realizacji zadań określonych w programie,
- respektowanie praw wszystkich członków szkolnej społeczności oraz kompetencji organów szkoły (dyrektor),
- współdziałanie ze środowiskiem zewnętrznym szkoły – w tym z organizacjami i stowarzyszeniami wspierającymi działalność wychowawczą i profilaktyczną szkoły,
- współodpowiedzialność za efekty realizacji programu.

3. Szkoła i środowisko

Od 62 lat starachowicka szkoła muzyczna wpisuje się w życie miasta i okolic poprzez swoją działalność dydaktyczną i artystyczną oraz współpracę z lokalnym środowiskiem kulturalnym i artystycznym. Zarówno uczniowie jak i nauczyciele czynnie uczestniczą w wydarzeniach organizowanych przez:

- Park Kultury w Starachowicach,
- Centrum Kreatywności Pałacyk,
- Spółdzielczy Dom Kultury,
- Miejską Bibliotekę Publiczną,
- Państwowe Ognisko Plastyczne.

Prócz tego, nasza szkoła żyje własnym wewnętrznym życiem, dbając o rozwój artystyczny swych podopiecznych. Systematycznie odbywają się warsztaty muzyczne, prowadzone dla poszczególnych klas instrumentalnych przez znanych i doświadczonych polskich pedagogów.

Uczniowie uczestniczą w wycieczkach związanych z tematyką muzyczną (Filharmonia Świętokrzyska, Filharmonia Radomska, Muzeum Ludowych Instrumentów Muzycznych w Szydłowcu, Towarzystwo im Fryderyka Chopina w Warszawie, Muzeum Krzysztofa Pendereckiego w Lusławicach i inne).

Szkoła ma swój własny, stały kalendarz wydarzeń artystycznych:

- Koncert na Dzień Edukacji Narodowej połączony ze ślubowaniem klas pierwszych (październik),
- Koncert jesienny muzyki polskiej (listopad),
- Konkurs mikołajkowy bez elektroniki (grudzień)
- Koncert wigilijny (grudzień)
- Koncert klas pierwszych „Mój pierwszy występ” (marzec)
- Przegląd duetów i zespołów (kwiecień)
- Koncert roczny (koniec maja).

Jedną ze stałych pozycji kalendarza są audycje szkolne, organizowane w ramach dni otwartych dla dzieci szkolnych i przedszkolnych, będące zachętą i zaproszeniem do trudnej przygody, jaką jest nauka gry na instrumencie.

4. Misja i wizja szkoły

W niedużym mieście, w którym nie ma instytucji muzycznych takich jak filharmonia czy opera, szkoła muzyczna nie pozostaje jedynie placówką dydaktyczną, ale poprzez organizowanie wydarzeń artystycznych, współpracę z miejscowymi ośrodkami kultury pełni rolę swoistego, lokalnego centrum artystycznego, a reprezentując nasze miasto na różnych wydarzeniach poza środowiskiem lokalnym, staje się wizytówką naszego regionu.

Najważniejszą misją szkoły muzycznej jest wychowanie kolejnych pokoleń w duchu umiłowania muzyki. Poprzez aktywne uczestnictwo w życiu lokalnej społeczności szkoła ma przyciągać nowych adeptów sztuki muzycznej, których potem wykształci na wrażliwych, świadomych odbiorców muzyki i przygotowuje do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym.

Obecność szkoły muzycznej w naszym mieście daje szansę na rozwój artystyczny każdemu chętnemu dziecku, zapewniając dostęp do wysokiej jakości edukacji muzycznej na miejscu, bez konieczności uciążliwego dojeżdżania do większych miast.

Priorytetem jest rozwój muzyczny młodego człowieka, dla którego nauka i przebywanie w szkole jest radością, zaś dla jego pedagogów satysfakcją.

Usługi edukacyjne oparte są na bogatej ofercie przyciągającej kandydatów do szkoły, znanej z wysokiego poziomu nauczania, w której uczniowie mają możliwość rozwijania swoich muzycznych zdolności i zainteresowań.

Kadra pedagogiczna dysponuje bogatym doświadczeniem zawodowym, doskonali swoje kwalifikacje i jest otwarta na innowacje.

Szkoła tworzy środowisko przyjazne i bezpieczne dla ucznia, sprzyjające jego rozwojowi.

Absolwenci są starannie wykształceni, kreatywni i chętnie przyjmowani do szkół II stopnia, gdzie odnoszą sukcesy.

Szkoła włącza się aktywnie do wszelkich działań na rzecz środowiska lokalnego i pozytywnie wpływa na rozwój kultury muzycznej w regionie.

Nauczyciele, rodzice i uczniowie wspólnie pracują nad kształtowaniem pozytywnego wizerunku szkoły.

5. Sylwetka absolwenta

- Ceni i szanuje dziedzictwo kulturowe swojego kraju i innych narodów,
- Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu kulturalnym i artystycznym,
- Jest świadomym odbiorcą sztuki, ma potrzebę przeżywania piękna i potrzebę kontaktu ze sztuką,
- Jest przygotowany do podjęcia nauki w szkole muzycznej II stopnia,
- Jest przygotowany do prezentacji własnych umiejętności na estradzie, dobrze radzi sobie z treścią i stresem,
- Posiada poczucie odpowiedzialności za efekty pracy,
- Potrafi dobrze organizować swój czas wolny przeznaczony pracę własną i odpoczynek,
- Posiada zdolność do samooceny i samokontroli,
- Szanuje rówieśników i dorosłych, prawidłowo funkcjonuje we wspólnocie jaką jest społeczność szkolna,
- Jest przygotowany do pracy w zespole, umie współpracować z grupą,
- Dąży do pozytywnego rozwiązywania trudności i konfliktów,
- Zna zasady bezpieczeństwa, dba o bezpieczeństwo własne i innych,
- Rozróżnia zachowania dobre i złe, w swym postępowaniu kieruje się normami moralnymi.

6. Wartości ważne dla społeczności szkoły

- wartości tworzące dobrze funkcjonującą wspólnotę szkolną:
- kultura osobista (słownictwo, relacje, poszanowanie cudzej własności),
- odpowiedzialność, uczciwość, prawdomówność,

- życzliwość wobec nauczycieli i kolegów, bezinteresowność,
- respektowanie zasad bezpieczeństwa.
- wartości pozwalające osiągać wyznaczone cele edukacyjne:
- pracowitość, rzetelność, systematyczność, punktualność,
- samorealizacja poprzez aktywność artystyczną.
- wartości pozwalające dostrzegać dobro i piękno:
- miłość i szacunek do świata kultury i sztuki,
- wrażliwość,
- dbałość o estetykę otoczenia, zachowywanie czystości.
- wartości eliminujące przejawy nietolerancji i regulujące życie w społeczeństwie oraz w państwie:
- szacunek dla odmienności drugiego człowieka – wyglądu, pochodzenia, wiary,
- poszanowanie poglądów i godności drugiego człowieka,
- szacunek i miłość do Ojczyzny – patriotyzm.

7. Powinności wychowawcze pedagogicznych i niepedagogicznych pracowników szkoły

Pracownikami pedagogicznymi szkoły muzycznej I stopnia są:

- nauczyciele przedmiotu głównego – gry na instrumencie,
- nauczyciele przedmiotów teoretycznych,
- nauczyciele prowadzący zespoły, chór i orkiestrę,
- dyrektor szkoły

Pracownikami niepedagogicznymi są:

- pracownicy administracji – sekretariatu oraz księgowości,
- pracownicy obsługi – sprawujący nadzór i opiekę nad uczniami między lekcjami, zajmujący się szatnią, wypożyczalnią instrumentów, oraz sprawami organizacyjnymi.

Wszyscy pracownicy szkoły są zobowiązani do:

- dbania o poprawną komunikację interpersonalną z uczniem i jego rodzicami,
- pozytywne motywowanie uczniów do nauki i do podejmowania właściwych działań,
- dawania uczniom dobrego przykładu własnym zachowaniem i postawą,
- posiadanie pełnej wiedzy o specjalnych potrzebach edukacyjnych ucznia,
- chronienie uczniów przed zachowaniami ryzykownymi,
- udzielanie im pomocy w sytuacjach kryzysowych.

Powinnością każdego nauczyciela jest dbałość o dobrą, życzliwą atmosferę podczas zajęć, oraz wykazywanie się umiejętnością dostosowania metod pracy artystycznej do potrzeb i możliwości ucznia.

Powinnością pracowników niepedagogicznych jest dbanie o szkolny porządek, oraz o dobre samopoczucie i bezpieczeństwo uczniów przebywających poza salami lekcyjnymi, oczekujących na zajęcia bądź na swoich opiekunów.

8. Ogólne założenia programu wychowawczo-profilaktycznego

Główne założenia programu oparte są na rekomendacjach Centrum Edukacji Artystycznej, które obejmują:

- organizację w szkołach działań wspomagających procesy uczenia się skierowanych do wszystkich uczniów,
- podejmowanie działań związanych z przeciwdziałaniem cyberprzemocy i przemocy rówieśniczej,
- podejmowanie działań z zakresu przeciwdziałania uzależnieniom behawioralnym i innym.

Cele wychowawcze w szkole artystycznej skupiają się na rozwoju sfery intelektualnej, emocjonalnej, moralnej i społecznej ucznia. (artystycznej, psychicznej, duchowej, społecznej ucznia).

Działalność wychowawcza dotyczy:

- dziedzictwa kulturowego, i polega na wpajaniu dzieciom i młodzieży wartości, zasad, norm i wzorców zachowań właściwych naszej kulturze i cywilizacji,
- relacji społecznych, i polega na kształtowaniu postaw społecznych.

Działalność wychowawcza obejmuje:

- współdziałanie całej społeczności szkoły na rzecz kształtowania u uczniów umiejętności i postaw określonych w sylwetce absolwenta,
- współpracę z rodzicami lub opiekunami uczniów w celu budowania spójnego systemu wartości,
- doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie budowania podmiotowych relacji z uczniami, ich rodzicami i opiekunami,
- budowanie przyjaznego klimatu w szkole, dbanie o prawidłowe relacje pomiędzy uczniami, oraz uczniami i nauczycielami,
- wzmacnianie wśród uczniów i wychowanków więzi ze szkołą oraz społecznością lokalną,
- kształtowanie u uczniów postaw prospołecznych,
- wychowanie w duchu patriotyzmu i miłości do Ojczyzny.

Cele profilaktyczne są ukierunkowane na prawidłowy rozwój fizyczny ucznia, profilaktykę zagrożeń, pomoc psychologiczno-pedagogiczną, rozwój kompetencji psychologicznych i wychowawczych nauczycieli oraz pedagogizację rodziców.

Działalność profilaktyczna dotyczy:

- zdrowia, i polega na edukacji zdrowotnej,
- bezpieczeństwa, i polega na profilaktyce zachowań ryzykownych i problemowych.

Działalność profilaktyczna obejmuje:

- wspieranie wszystkich uczniów w prawidłowym rozwoju fizycznym,
- kształtowanie postaw prozdrowotnych oraz promowanie zdrowego stylu życia,
- uczenie odpowiedzialności za zdrowie własne i innych,
- podejmowanie działań, których celem jest ograniczanie zachowań ryzykownych,
- wspieranie uczniów, którzy ze względu na swoją sytuację rodzinną, środowiskową lub uwarunkowania biologiczne są w wyższym stopniu podatni na uleganie zachowaniom ryzykownym.

9. Uczestnicy i realizatorzy programu wychowawczo-profilaktycznego**Dyrektor:**

- wytycza, koordynuje i nadzoruje zadania ujęte w ramach Programu,
- monitoruje jakość i efektywność nauczania, wychowania i opieki,
- tworzy warunki do podnoszenia kwalifikacji i kompetencji zawodowych i wychowawczych nauczycieli,
- wspiera nauczycieli i rodziców w działaniach wychowawczych,
- buduje w szkole klimat współpracy i zaufania,
- wykonuje zadania związane z zapewnieniem bezpieczeństwa i higieny pracy i nauki, ochroną danych osobowych.

Nauczyciel przedmiotu głównego:

- realizuje w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczego szkoły,
- ukazuje uczniom jasne normy postępowania, wskazuje autorytety i właściwe postawy moralne,
- poznaje zainteresowania, zdolności i potrzeby uczniów oraz dba o ich rozwój,
- pozytywnie motywuje uczniów oraz czuwa nad ich frekwencją i postępami w nauce,
- kształtuje osobowość artystyczną, aktywną postawę wobec kultury, potrzebę ciągłego doskonalenia się,
- kształtuje samodzielność, dyscyplinę myślową, pamięć i koncentrację,
- utrzymuje regularny kontakt z rodzicami uczniów i włącza ich do działań wychowawczych,
- dostosowuje wymagania do potrzeb i możliwości ucznia oraz wspiera rodzica w procesie wychowawczym,

- współpracuje z nauczycielami uczącymi przedmiotów teoretycznych, uzgadnia z nimi i koordynuje działania,
- wychowawcze wobec swoich uczniów, a w szczególności wobec uczniów szczególnie uzdolnionych oraz uczniów z trudnościami w nauce i innymi problemami,
- jest uwrażliwiony na uczniów potrzebujących pomocy psychologiczno-pedagogicznej, a w przypadku stwierdzenia, że uczeń ze względu na potrzeby rozwojowe lub edukacyjne wymaga objęcia pomocą psychologiczno-pedagogiczną, informuje o tym Dyrektora szkoły oraz rodziców ucznia,
- udziela uczniom wsparcia psychicznego w sytuacjach kryzysów osobistych, rodzinnych lub szkolnych,
- kształtuje postawy patriotyczne poprzez ukazywanie roli muzyki polskiej w kulturze europejskiej i światowej.

Nauczyciele przedmiotów teoretycznych i zespołów:

- realizują w toku pracy wychowawczej treści i cele programu wychowawczego szkoły,
- tworzą warunki umożliwiające rozwój uczniów,
- ściśle współpracują z nauczycielem instrumentu głównego,
- własną postawą uczą systematyczności, dokładności, punktualności, tolerancji, przestrzegania obowiązujących norm,
- umacniają w uczniach poczucie własnej wartości i własnych możliwości, zachęcają ich do samokształcenia, dążą do wypracowania umiejętności samooceny,
- inspirują uczniów do twórczych poszukiwań, rozwijają zdolność twórczego myślenia,
- uczą współpracy i współodpowiedzialności, inspirują działania zespołowe,
- dbają o kulturę osobistą i kulturę języka uczniów,
- kształtują wrażliwość na świat i ludzi w oparciu o wartości moralne,
- kształcą i wychowują w duchu patriotyzmu, atmosferze wolności sumienia i szacunku dla każdego człowieka,
- są uwrażliwieni na potrzeby uczniów potrzebujących pomocy psychologiczno-pedagogicznej.

Rada Rodziców:

- reprezentuje ogół rodziców szkoły oraz podejmuje działania wspierające proces wychowawczy szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną w opracowaniu programu wychowawczego szkoły,
- współpracuje z Dyrektorem szkoły, nauczycielami i Samorządem Uczniowskim w realizacji programu wychowawczego,

- organizuje różne formy aktywności rodziców na rzecz wspomagania działań wychowawczych szkoły,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną i Dyrekcją przy organizacji koncertów i uroczystości szkolnych,
- współpracuje z Radą Pedagogiczną celem nagradzania uczniów za osiągnięcia szkolne i pozaszkolne,
- dofinansowuje w ramach możliwości budżetowych uczestnictwo uczniów w konkursach i działaniach reprezentujących szkołę.

Samorząd Uczniowski:

- dba o dobre imię szkoły oraz kultywuje jej tradycje,
- jest animatorem, inspiratorem i organizatorem życia kulturalnego na terenie szkoły,
- motywuje uczniów do aktywnego uczestniczenia w życiu szkoły,
- włącza się w rozwiązywanie problemów wychowawczych szkoły, w szczególności poprzez promowanie właściwych postaw uczniów,
- reprezentuje środowisko uczniowskie wobec Dyrektora i kierownictwa szkoły oraz w kontaktach z gronem pedagogicznym i radą rodziców,
- wyraża - za pośrednictwem swojego opiekuna - opinie dotyczące problemów społeczności uczniowskiej,
- ma prawo opiniować program wychowawczy szkoły.